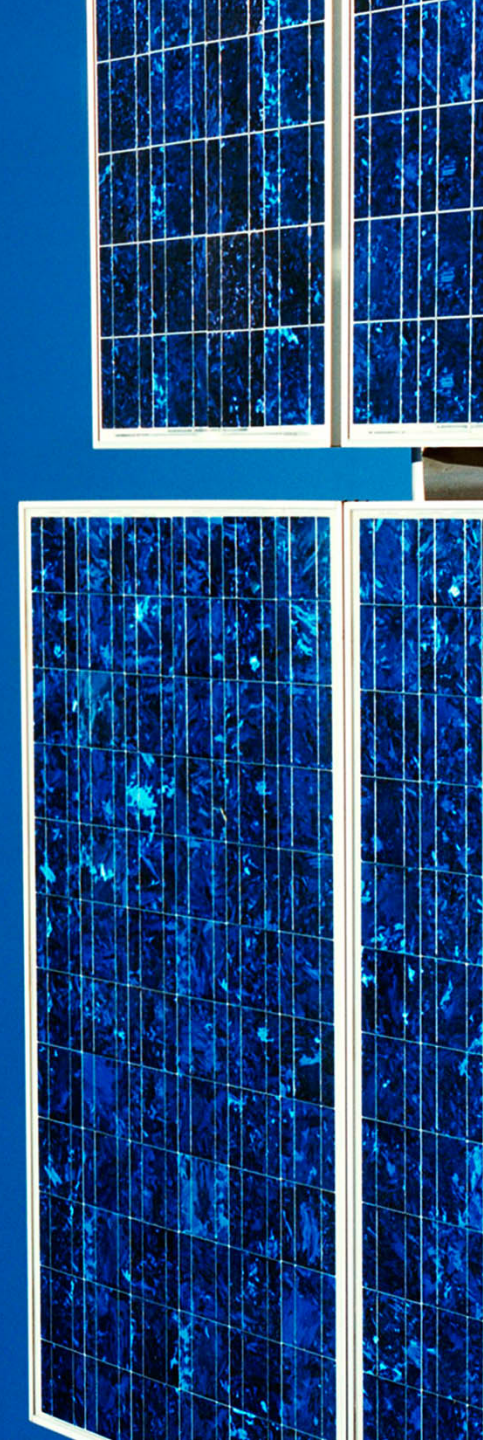

Status endringer i aksjelov og regnskapslov

Frokostmøte Stord 31. august 2017

Aksjeloven

Vedtatte endringer:

1. Endringer som trådte ikraft 1. juli 2017
2. Endringer som trer ikraft 1. januar 2018
3. Endringer som er vedtatt, men hvor ikrafttredelsestidspunkt ikke er bestemt
4. Litt om foreslåtte endringer (aksjelovutvalget) – som kan bli aktuelle på et senere tidspunkt

Allmennaksjeloven, få endringer.
Dekkes ikke av gjennomgangen i dag,
ta gjerne kontakt for mer informasjon.

Aksjeloven - oversikt ikrafttredelse 1. juli 2017

- Utarbeidelse og oppbevaring av dokumentasjon, meldinger mv
- Justering av § 3-5 om handleplikt
- Forenklet generalforsamling – klarere/mer tilgjengelig regulering
- Bedret mulighet for å delta på GF vha elektroniske hjelpemidler og å forhåndsstemme
- Styremedlemmers tjenestetid og rett til fratre
- Revisjon av årsregnskap:
 - Morselskap kan beslutte å unnlate revisjon hvis konsernet oppfyller terskelverdiene
 - Nystiftet selskap – ikke-revisjon er nå «defaultverdi»
 - Slutt på styrefullmakt, revisjon eller ei bestemmes av generalforsamlingen
 - Beslutning om fravalg – virkningstidspunkt
- Kapitalendringer og revisorbekreftelser:
 - Ingen krav om bekreftelser ved kapitalnedsetting
 - Fondsemissjon? Høyst uklart om det er krav om uttalelse

Fondsemissjon, vi tar sikte på en henvendelse til Næringsdepartementet. Inntil avklart antar vi at det skal være en revisorbekreftelse ved fondsemissjon.

Utarbeidelse og oppbevaring av dokumentasjon, meldinger mv

Ny faneparagraf: § 1-6 Utarbeidelse og oppbevaring av dokumentasjon

(1) Dokumentasjon som kreves utarbeidet etter aksjeloven, skal utarbeides og oppbevares på betryggende måte. Dokumentasjonen skal være i lesbar form og være tilgjengelig fra Norge.

(2) Krav i denne loven om at meldinger mv. skal være eller gis skriftlig, er ikke til hinder for bruk av elektroniske løsninger.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om oppbevaringstid for bestemte dokumenttyper, hva som anses som betryggende måte for utarbeidelse og oppbevaring, og sikkerhetsnivået for signatur.

Hovedpoeng – åpne for elektroniske løsninger

Aksjelovutvalgets forslag om å begrense oppbevaringstiden til fem år ble IKKE tatt til følge (snarere tvert i mot)

Meldinger og språklig modernisering

Ny § 1-7 Meldinger mv

(1) Selskapets meldinger mv. til aksjeeierne etter denne loven gis på den måten styret bestemmer. Styret skal informere aksjeeierne i rimelig tid før ny kommunikasjonsmåte tas i bruk. Meldinger mv. skal gis på en betryggende og hensiktsmessig måte.

(2) Aksjeeiernes meldinger mv. til selskapet etter denne loven kan alltid sendes til selskapets forretningsadresse, og til digital adresse og postadresse som selskapet har oppgitt.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om krav til meldinger mv. mellom selskapet og aksjeeierne.

Språklig modernisering

Undertegne -> Signere

Rekommandert brev -> Melding

Oppbevaringstid

Hele selskapets levetid

- Stiftelsesdokument, § 2-1 (3)
- Protokoll GF og fortegnelse hvem som var deltok, § 5-7 a (4) [forenklet GF] og § 5-16 (3) [vanlig GF]
- Styreprotokoll § 6-29 (3)

Departementet fant det nødvendig å presisere at krav til oppbevaring er hele selskapets levetid. Flere høringsinstanser hadde kommentarer som tydet på at man tror det er 10 år som gjelder

Fusjon/fisjon og avvikling

- OT skal oppbevare selskapsdokumentasjon fra OD, minst 10 år etter året fusjon/fisjon ble registrert i foretaksregisteret
- Avviklingsstyret skal sørge for oppbevaring av selskapsdokumentasjon, minst 10 år etter det året selskapet er endelig oppløst
- Presisert at regnskapsmateriale skal oppbevares ihht bokføringsreglene

Hva med elektronisk signatur?

Uklart signal i proposisjonen:

«Departementet mener imidlertid at det må vurderes nærmere hvilke konsekvenser det har å ikke stille krav til sikkerhetsnivå før det åpnes for elektronisk signatur.»

— Betyr det at elektronisk signatur på selskapsdokumentasjon likevel ikke kan benyttes – at vi må vente på en nærmere utredning av konsekvensene av at det ikke stilles krav til sikkerhetsnivå???

Forbilledlig klart svar fra Revisorforeningen:

Lovbestemmelsen ble gjeldende fra 1. juli 2017. Inntil ny beskjed blir gitt kan elektronisk signatur benyttes og det er selskapene som tar stilling til sikkerhetsnivået (se innkopiert neste side)

— OBS dessverre ikke tilsvarende for signatur på regnskap og årsberetning, der DnR har uttalt at det må være en betryggende metode for autentisering (se etterfølgende side)

Fra DnR – om elektronisk sign av selskapsdokumentasjon

Hensikten med lovendringen har vært å åpne for hel-elektroniske løsninger. Det åpnes nå for elektronisk signatur av selskapsdokumentasjonen.

Med hjemmel i aksjelovene § 1-6 tredje ledd *kan* sikkerhetsnivå for elektronisk signatur reguleres i forskrift. Slik forskrift er foreløpig ikke sendt på høring og følgelig heller ikke vedtatt. Adgangen til å benytte elektronisk signatur er ikke betinget av at det er fastsatt forskrift, lovendringen trer i kraft uavhengig av dette.

Fram til en forskrift foreligger, som eventuelt åpner for et bestemt sikkerhetsnivå, legger Revisorforeningen til grunn at hva som er et betryggende sikkerhetsnivå ved bruk elektroniske signaturer, bestemmes av det enkelte selskap. <https://www.revisorforeningen.no/fag/nyheter/elektronisk-signatur/>

Digresjon, elektronisk sign av årsregnskap/årsberetning

Spørsmål:

Etter gjeldende regnskapslov § 3-5 kreves det at årsregnskap og årsberetning underskrives. Mange årsoppgjørprogrammer tilbyr nå elektronisk signering. Kan man ta dette i bruk allerede nå, eller må man vente til lovforslaget om ny regnskapslov er vedtatt?

Svar:

Sett i lys av de siste års utvikling og praksis på området, mener Revisorforeningen at det nå må kunne aksepteres å ta i bruk forsvarlige løsninger for elektronisk signering av årsregnskap og årsberetning. Forsvarlige e-signeringsløsninger benytter en betryggende metode for autentisering, for eksempel BankID.

Hentet fra spørsmål og svar for
Revisorforeningens medlemmer

I forbindelse med e-regelprosjektet ble det 30. mars 2001 avgitt et høringsnotat av Finansdepartementet hvor underskriftskravet i bestemmelsen ble tolket til krav om fysisk signering. Revisorforeningen har i brev av 10. juni 2014 til Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet tatt til orde for at denne tolkningen er uheldig, og bedt om en uttalelse som avklarer at underskriftkravet kan oppfylles både med elektronisk og fysisk signatur. Finansdepartementet ba regnskapslovutvalget om å vurdere kravet til signering. I forslag til ny regnskapslov (NOU 2016: 11) er ordlyden i bestemmelsen ikke endret, men det er tilføyd et fjerde ledd som sier at bestemmelsen ikke er til hinder for at undertegning skjer ved bruk av elektronisk signatur, forutsatt at det benyttes en betryggende metode for å autentisere de som undertegner. Det er ikke kommet innvendinger til forslaget i høringsrunden.

Flere årsoppgjørprogram tilbyr elektronisk signering. Sett i lys av de siste års utvikling og praksis på området, mener Revisorforeningen at det må kunne aksepteres å bruke disse løsningene, forutsatt at det er en **betryggende metode for autentisering.**

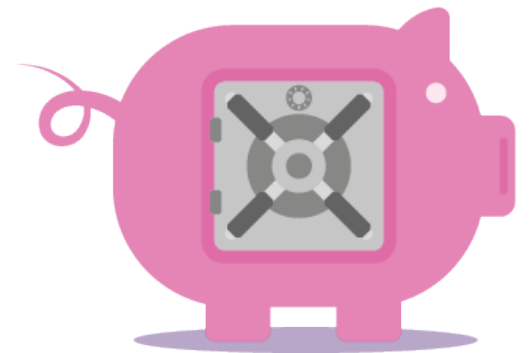
Justering av § 3-5 om handleplikt

Fjernet bestemmelsen om handleplikt hvis $\frac{1}{2}$ av aksjekapitalen er tapt

Unødvendig:

- Enten er EK forsvarlig, og da er det ikke reell handleplikt, selv om $\frac{1}{2}$ av aksjekapitalen er tapt,
- Eller så er EK ikke forsvarlig, og da er det handleplikt – helt uavhengig av hvor stor del av aksjekapitalen som måtte være tapt

Behov for konkret holdepunkt? – ikke vurdert som tilstrekkelig tungtveiende

Forenklet GF

§ 5-7 Forenklet GF

- Kan holdes dersom ingen motsetter seg.
- Uten fysisk møte, herunder vha elektroniske hjelpemidler.
- Egen bestemmelse om protokoll (§ 5-7 a).
- Kravene i §§ 5-8 – 5-16 kan unnlates fulgt

§ 5-7 a Protokoll ved forenklet GF

- Angi at GF er ihht § 5-7
- Angi beslutningen
- Hvis flere enn én aksjonær, angi antall stemmer totalt + for og mot

Egnet for selskap med enighet/hvor beslutninger er enstemmige

Delta elektronisk og forhåndsstemme

Delta vha elektroniske hjelpemidler

Unntak, med mindre styret har saklig grunn for å nekte

Deltakelse og stemmegivning må kunne kontrolleres på betryggende måte

Kan vedtektsfeste nærmere krav

Forhåndsstemme

Mulighet kan fastsettes i vedtektene, herunder ved bruk av elektronisk kommunikasjon

Betryggende måte for å autentisere avsenderen

Kan vedtektsfeste nærmere krav

Styremedlemmers tjenestetid og rett til å fratre

Tjenestetid

I utgangspunktet 2 år

Kan vedtektsfeste kortere eller lengre,
herunder ubestemt tid

Rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute

Bestemmelsen om særlig grunn fjernes

— Tilpasse kartet til terrenget

Revisjon av årsregnskap (1)

Ikke lengre ubetinget revisjonsplikt for morselskap

Et morselskap kan bare beslutte å unnlate revisjon dersom vilkårene etter første punktum er oppfylt for konsernet sett som en enhet.

—OBS må ha kontroll på konsernets samlede størrelse, ansvar for styre og aksjonærer

«Default» ikke valgt revisor ved stiftelse av nytt selskap

Ikke lengre nødvendig å «aktivt» fravelge revisor ved stiftelsen

—Stifterne kan i stiftelsesdokumentet unnlate å velge revisor dersom vilkårene .. er oppfylt

Generalforsamlingen bestemmer, ikke lengre krav om fullmakt til styret

Styremedlem som ønsker revisjon, nedstemt av aksjonærene => kan fratre

Revisjon av årsregnskap (2)

Virkningstidspunkt for fravalg av revisjon

(6) Selskapet skal straks gi melding til Foretaksregisteret dersom generalforsamlingen har truffet beslutning som nevnt i første ledd eller dersom selskapets årsregnskaper igjen skal revideres som følge av at vilkårene for fritak fra revisjon etter revisorloven § 2-1 tredje til sjette ledd ikke lenger er til stede. Det samme gjelder dersom det er truffet beslutning etter fjerde ledd. Beslutning som nevnt i første ledd får ikke virkning før den er registrert i Foretaksregisteret.

—MEN ny forståelse av fra og med hvilket tidspunkt beslutningen får virkning fra og med, altså fra og med hvilket regnskapsår:

- Her avgjør **beslutningstidspunktet**, så lenge beslutning om fravalg er tatt senest 31.12.2017 så får beslutningen virkning for regnskapsåret 2017, etter at den er registrert
- Eks: fravalg 28.12.2017, registrert 15.1.2018, får virkning fom regnskapsåret 2017

Kapitalendringer og revisorbekreftelser

Ingen krav om uttalelser ved kapitalnedsetting

1. Nedsetting til dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte

2. Andre formål

— Men OBS fortsatt:

- kan ikke gjelde større beløp enn at selskapet etter nedsettingen har tilbake netto eiendeler som gir dekning for selskapets aksjekapital og øvrig bundet egenkapital
- kreditorvarsel og krav om bekreftelse fra styret om at det ikke er forhold til hinder ift kreditorene for å iverksette nedsetting etter kreditorfristens utløp

— Revisorbekreftelse faller tilsvarende bort for kapitalnedsetting ved:

- Uttreden/utløsning, § 4-24
- Fisjon, § 14-3 (3) henviser fortsatt til § 12-2, men i § 12-2 er krav om revisorbekreftelse fjernet

Ikrafttredelse 1. januar 2018

Digital adresse i aksjeeierboken

§ 4-5, annet ledd: «I aksjeeierboken skal aksjeeierne innføres i alfabetisk orden med angivelse av navn eller foretaksnavn, fødselsdato eller organisasjonsnummer, digital adresse, forretningsadresse eller bosteds-adresse og eventuelt postadresse.»

§ 4-6 innsyn i aksjeeierboken:

- Opplysninger i aksjeeierboken skal være tilgjengelige for enhver. Dette gjelder likevel ikke aksje-eiernes digitale adresse. Kongen kan gi regler om innsynsrett etter første og annet punktum, og kan bestemme at selskapet etter begjæring skal gi utskrift av aksjeeierboken mot en nærmere fastsatt godtgjørelse.

Selskapene bør få tid til å innhente aksjeeiernes digitale adresser før endringene trer i kraft. Endringene i aksjeloven §§ 4-5 annet ledd og 4-6 første ledd trer i kraft 1. januar 2018.

Senere ikrafttredelse – pt ikke bestemt når:

Bekreftelse av aksjeinntekter i penger

Kretsen som kan bekrefte utvides med advokater og autoriserte regnskapsførere

— *Før endringene kan tre i kraft, må det etableres systemer i Foretaksregisteret for å kunne kontrollere at den som avgir bekreftelsen faktisk er advokat eller autorisert regnskapsfører.*

Terskelverdier for revisjonsplikt flyttes til forskrift

Gjelder terskelverdi driftsinntekt (pt MNOK 5) og balansesum (MNOK 20)

— *... innebærer å fjerne terskelverdiene for driftsinntekter og balansesum mv. fra lovbestemmelsene og at nærmere regler om dette fastsettes i forskrift. Det vil bli utarbeidet slike forskriftsbestemmelser før endringene trer i kraft.*

Andre forslag fra aksjelovutvalget, på vent eller avlyst? (1)

Kapitalkrav

Kr 30 000 som minimumskapital videreføres, forslag om kr 1 er avvist

Økning av aksjekapital skal bekreftes – av uavhengig part

— Forslag om kr 100 000 i penger ved stiftelse uten ekstern bekreftelse er avvist

Transaksjoner med aksjeeiere mv - § 3-8

Foreslått fjernet og erstattet med melde- og opplysningsplikt

— Skal utredes ytterligere, ingen klare signaler om vi kan vente oss gjennomføring eller ei

Omdanning etter skattereglene

Forenklingsforslag, skal utredes ytterligere, ingen klare signaler

Andre forslag fra aksjelovutvalget.... (2)

Åpningsbalanse

Forslag om å «sløyfe kravene» fra to lovutvalg + tatt inn i en proposisjon fra Regjeringen. Likevel – høyst usikkert om/når dette evt gjennomføres

Eier = styret

Hoppe over styret, gå direkte i GF

— Skal utredes ytterligere, ingen klare signaler om dette tenkes gjennomført eller ei

Kapitalforhøyelse med penger

Klargjøring – innbetaling på forskudd (gitt visse vilkår) medfører ikke at det må behandles som gjeldskonvertering, heller ikke her klare signaler om evt gjennomføring

Andre forslag fra aksjelovutvalget (3)

Tingsinnskudd

Aksjelovutvalget foreslo at advokater og bank skulle kunne bekrefte mottak
— Dette er avvist, blir ikke vurdert ytterligere

Gjeldskonvertering

Forslag om egen, tilpasset bestemmelse, med forenklinger
— Skal forhåpentlig vurderes nærmere, ingen klare signaler....

Fusjon og fisjon

Bekreftelse dekning EK for gjenværende OD i fisjon er borte fra 1. juli 2017
Utkast åpningsbalanse, prop om at dette bortfaller, men når???
Øvrige forenklingsforslag vurderes nærmere, ingen klare signaler...

Andre forslag fra aksjelovutvalget (4)

Revisjon av mellombalanse

Foreslått fjernet som krav for ikke-revisjonspliktige, altså for dem som ikke har revisjon av årsregnskapet, ingen klare signaler om dette

Utbytte

Ingen klare signaler om aksjelovutvalgets forslag til justeringer

Avvikling

Forslag om betydelige forenklinger, fjerne krav om avviklingsregnskap og revidert sluttoppgjør

— Presiserer at «vanlig» årsregnskap er pliktig frem til og med endelig avviklet

- Er slik også etter gjeldende rett

— Ingen klare signaler..

Ny regnskapslov?

Forslag fra regnskapslovutvalget

NOU 2015: 10 og NOU 2016: 11

—Betydelige endringer, internasjonal harmonisering og helt ny regnskapslov

Sprikende signal i høringskommentarene

Proposisjon

Prop L 160 (2016-2017)

—Fjerne årsberetning for små foretak, kutte åpningsbalanse/utkast til åpningsbalanse, begrenset regnskapsplikt -> forenklet regnskap for ANS mv (skatteregler)

- MERK «bare» forslag, ikke behandlet av Stortinget – vi vet ikke om/når dette gjennomføres

—Signaler om de «store endringene» kan tyde på at dette stopper opp

Prop L 160

«Signaler»...

Første punkt i mandatet ba utvalget vurdere endringer som kreves for å gjennomføre det konsoliderte regnskapsdirektivet, mens punkt 2 ba om en vurdering av endringer utover det som er nødvendig for å gjennomføre det ovennevnte direktivet. Utvalget har besvart disse punktene samlet gjennom et forslag til en ny regnskapslov basert på erfaring med utvikling av regler, praksis og god regnskapsskikk under gjeldende lov. Utvalget har foreslått en ny lov hovedsakelig uten andre bestemmelser enn det er krav om etter det konsoliderte regnskapsdirektivet, og som skal utfylles gjennom rettslig bindende standarder for øvrige foretak basert på den internasjonale regnskapsstandarden for små og mellomstore foretak, IFRS for SMEs. Høringsrunden viser at høringsinstansene er delt i sitt syn på dette forslaget. Motstanden mot forslaget skyldes hovedsakelig at det blir hevdet at lovforslaget innebærer innføringskostnader og varig økte kostnader for de regnskapspliktige ved regnskapsutarbeidelsen som ikke blir oppveid av økt nytte for regnskapsbrukerne. Utvalget har ikke drøftet om et alternativ til forslaget som presenteres, mest nærliggende i form av endringer innenfor rammen av nåværende regnskapslov, ville gitt en samfunnsøkonomisk bedre løsning.

Årsberetning – vedtatt endring

Likestilling og diskriminering

Opplysningskrav i årsberetningen er fjernet

Trer ikraft 1. januar 2018

Uttalelse fra DnR:

— Det er ikke presisert fra hvilket årsregnskap endringene gjelder. Med støtte i tidligere praksis ved oppheving av krav til opplysninger i årsberetning og noter må det kunne legges til grunn at endringene gjelder årsregnskap med balansedag 31. desember 2017.

Eksempel på formuleringer
vi heretter vil gå glipp av:

Likestilling

Selskapet har i 2016 sysselsatt totalt 8 ansatte, og styret har hatt 1 medlem.
Det er 2 kvinner og 6 menn ansatt i selskapet og styreleder er mann..

Diskriminering

Selskapets driver ikke med virksomhet som innebærer diskriminering.

Takk for oppmerksomheten

Elisabet Ekberg

elisabet.ekberg@kpmg.no

Mob 4063 9660

kpmg.com/socialmedia

kpmg.com/app

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2017 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.